

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GÜZEL SANATLAR LİSESİ

ÜÇ BOYUTLU SANAT ATÖLYE DERSİ

Öğretim Programı

2022

İÇİNDEKİLER

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI 3

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI	3
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	3
1.2.1. Değerlerimiz	4
1.2.2. Yetkinlikler	4
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	5
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6

2. ÜÇ BOYUTLU SANAT ATÖLYE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 7

2.1. ÜÇ BOYUTLU SANAT ATÖLYE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	7
2.2. ÜÇ BOYUTLU SANAT ATÖLYE DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER.....	8
2.3. ÜÇ BOYUTLU SANAT ATÖLYE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	8
2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	9

3. ÜÇ BOYUTLU SANAT ATÖLYE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI 10

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI	10
3.2. ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	11

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim; bilgi üretebilen ve bu bilgiyi hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünölebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkıda bulunabilen bir bireyi tanımlamaktadır. Öğretim programları; bu niteliklere sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek şekilde salt bilgi aktarmaktan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanım ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Bu kazanım ve açıklamalar ile öğrenme çıktıları ilgili disiplinin yetkin, güncel ve geçerli olduğunu; eğitim öğretim sürecinin hayatla doğrudan ilişkili şekilde tasarlandığını gösterir niteliktedir. Bu kazanımlar ve bu kazanımların sınırlarını belirleyen açıklamalar; sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çerçevesinde bütünlüşmüş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim öğretim programlarıyla sürdürölen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşğıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimini tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak hayata yönelen, sağlıklı bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYÇ) ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, TYÇ'de ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime, bir mesleğe ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünlüşmüş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar, öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışlar arasındaki bütünlüğü sağlamaktadır. Değerlerimiz, toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlara aktarılabacak öz mirasımızdır.

Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkıda bulunmasını sağlayan eyleme dayalı becerilerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori ve pratik bütünlüğünü sağlayan asli parçamızı oluşturmaktadır. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple sürekli gözden geçirmelerle güncellenerek yenilenmektedir.

1.2.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde bulunmakta, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünüme ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatın rutin akışında karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceği, değerlerini benimseyen ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlara bağlıdır. Bundan dolayı eğitim sistemimiz, her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırmayı amaçlamaktadır. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarıya odaklanan, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Asli görevi temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmektir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma işlevini eğitim programlarını da kapsayan eğitim ortamıyla yerine getirir. Eğitim programı; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Bu anlayışla değerlerimiz öğretim programlarında ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan kök değerler; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. Yetkinlikler

1. Ana dilde iletişim: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme, yorumlama (dinleme, konuşma, okuma, yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmadır.

2. Yabancı dillerde iletişim: Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürler arası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları bireyin yeterlilik seviyesi, sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak farklı diller arasında değişiklik gösterecektir.

3. Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler: Günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiyi vurgulamaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak

görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4. Dijital yetkinlik: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsamaktadır. Söz konusu yetkinlik; bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5. Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme; bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6. Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler: Kişisel, kişiler arası ve kültürler arası yetkinlikleri içermektedir. Bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân sağlayacak, gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiye, ulaşmaları demokratik ve aktif katılım kararlılığıyla medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7. İnisiyatif alma ve girişimcilik: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade etmektedir. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil, işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında da desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olmayı ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.

8. Kültürel farkındalık ve ifade: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Her birey birbirinden farklı kişisel özelliklere sahiptir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart” olması insan doğasına ters-tir. Dolayısıyla ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme ve değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir yaklaşım değildir. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarında değil, eğitim uygulayıcılarında ve öğretmenlerdedir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, bu çalışmalarda kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.

3. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil, izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklardan dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genelgeçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencilerin akademik gelişimi tek bir yöntem veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla eğitimde sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme ve değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programları geliştirilirken insanın çok yönlü gelişim özelliklerine dair bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi gözetilen bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insanın gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında bireylerin yaş dönemlerine dair gelişim özellikleri gözetilerek destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürer fakat bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evrelerin başlangıç ve bitişleri de homojen değildir. Programlar bunu olabildiğince göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaç ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi belirli yönelimlerle karakterize edilir. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardıllığı noktasında dikkate alınmış hem de derslerin sınıf düzeyinde dağılımı ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden öğrencinin edindiği bir kazanımın, onun gelişiminde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate almaları beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içinde farklı özelliklere sahiptir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu evreler gelişim açısından riskli ve kritiktir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencilerin durumuna daha duyarlı davranması beklenir.

2. ÜÇ BOYUTLU SANAT ATÖLYE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Üç Boyutlu Sanat Atölye Dersi Öğretim Programı, 11. sınıf düzeyinde 4 saat uygulanmak üzere hazırlanmıştır. Program'da; Üç Boyutlu Sanata Giriş, Modelaj, Büst, Heykel Uygulamaları, Rölyef Sanatı, Seramik Sanatı başlıklarında üniteler tasarlanmıştır.

Üç Boyutlu Sanat Atölye Dersi Öğretim Programı oluşturulurken her ünite ve konunun bir sonraki ünite ve konuya temel teşkil edecek şekilde eş güdümlü olarak planlanmasına özen gösterilmiştir. Konular özelden genele, basitten karmaşığa, somuttan soyuta geçecek ve kendi içinde bütünlük gösterecek şekilde seçilmiştir.

Üç Boyutlu Sanat Atölye Dersi Öğretim Programı'nda; öğrencilerin üç boyutlu sanatı tanımaları, iki boyutlu sanat ve üç boyutlu sanat arasındaki farkı anlamaları, üç boyutlu sanatta kullanılan yöntem ve teknikleri uygulamaları, uygun araç gereci seçerek çalışmalarını çevre ve mekânla ilişkilendirmeleri, bireysel ya da grup çalışmaları yoluyla öz güven ve sorumluluk duygusu geliştirmeleri, sanat eserlerini tanımaları ve tanıtmaları, toplum kültürüne katkıda bulunmaları, sanatsal bilgi ve birikimlerini kullanarak eleştirel bakış açısı geliştirmeleri, üç boyutlu özgün nitelikte tasarımlar üretmeleri hedeflenmiştir.

2.1. ÜÇ BOYUTLU SANAT ATÖLYE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin aşağıda belirtilen amaçlara ulaşmaları beklenmektedir:

- Üç boyutlu biçimlendirme çalışmalarında uygun araç gereci seçerek kullanabilmeleri
- Üç boyutlu biçimlendirme çalışmaları ile toplum kültürüne katkıda bulunabilmeleri
- Üç boyutlu biçimlendirme çalışmaları ile duygu ve düşüncelerini ifade edebilmeleri
- Çağdaş heykel sanat anlayışını kavrayabilmeleri
- Üç boyutlu çalışmalarda, kompozisyon öge ve ilkelerini kullanmaları ve yorumlayabilmeleri
- Üç boyutlu çalışmalarını çevre ve mekânla ilişkilendirebilmeleri
- Uygun yöntem ve teknikleri kullanarak üç boyutlu çalışmalar yapabilmeleri
- Özgün nitelikte üç boyutlu tasarımlar üretebilmeleri
- Üç boyutlu çalışmalarda zamanı verimli kullanabilmeleri
- Sanatsal bilgi ve birikimlerini kullanarak eleştirel bakış açısını geliştirebilmeleri
- Üç boyutlu sanat eserlerini koruma bilincini geliştirmeleri ve bu bilinci çevresine aktarabilmeleri
- Ulusal mirasımız olan üç boyutlu sanat eserlerini tanımaları ve tanıtabilmeleri
- Gözlem, araştırma ve inceleme yoluyla sanatsal algılarını geliştirmeleri
- Sanatsal bilgi ve birikimlerini kullanarak üç boyutlu sanatsal çalışmalar yapabilmeleri
- Bireysel ve grup çalışmaları yoluyla öz güven ve sorumluluk duygusu geliştirebilmeleri

2.2. ÜÇ BOYUTLU SANAT ATÖLYE DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER

Üç Boyutlu Sanat Atölye Dersi Öğretim Programı ile ulaşılması beklenen alana özgü beceriler şunlardır:

- Gözlem
- Araştırma
- Eleştirel düşünme
- Tasarlama
- Algılama
- Soyutlama
- Yaratıcı düşünme
- Analitik düşünme
- Sanatsal farkındalık
- Sorun/problem çözme
- Modelaj ve yontu çalışmalarında uygun araç gereci kullanma
- Seramikte biçimlendirme yöntemlerini kullanma
- Kalıp alma yöntem ve tekniklerini doğru kullanma
- Heykel çalışmalarında sanatın öge ve ilkelerini kullanma
- Uygulama-Alıştırma
- Takım çalışması
- Bilgiyi yönetme
- Bağımsız çalışabilme
- Karar verme
- Etik kurallara uyma
- Öz değerlere saygı

2.3. ÜÇ BOYUTLU SANAT ATÖLYE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Öğrenme-öğretme sürecinde her öğrencinin kendine özgü bireysel özellikleri olduğu kabul edilmelidir.
- Farklı öğrenme-öğretme yöntem ve teknikleri ile her seviyedeki öğrenciye ulaşılabilir. Bu yöntem ve teknikler öğrencinin algı düzeyi ve gelişimsel basamakları göz önünde bulundurularak oluşturulmalıdır.
- Öğrencinin karşılaştığı problemlerde sanatsal bilgi ve birikimlerini kullanarak çözüm yoluna ulaşmasına ve yaşayarak öğrenmesine fırsat verilmelidir.
- Öğrenme sürecinde paylaşma, iş birliği ve dayanışma gibi değerleri kullanacağı fırsatlar verilmelidir.
- Öğrenciye her durumda kendini ifade edebileceği demokratik bir öğrenme ortamı sağlanmalıdır.
- Öğrencinin kendini olumlu hedeflere yöneltmesinde koşulsuz sevgi ve güven verilmelidir.
- Her öğrenci, kendi özgün kişiliği göz önünde tutularak ön yargıdan uzak bakış açısıyla değerlendirilmelidir.
- Öğrenme etkinliklerinde çok sayıda ve nitelikli örneklerle öğrencinin görsel hafızası kuvvetlendirilmelidir.
- Bilgiyi karşılaşılan yeni durumlara göre yeniden üretmek, uygulamak ve sentez yapmak temel amaç olmalıdır.
- Öğrenme etkinlikleri özelden genele, basitten karmaşığa, somuttan soyuta gelişen ve kendi içinde bütünlük gösteren etkinlikler dizisi olarak tasarlanmalıdır.
- Etkinlikler uygulanırken programda yer alan kazanım açıklamaları göz ardı edilmemelidir.
- Öğrenciler her eğitim-öğretim döneminde gözlem, inceleme ve uygulama yapmak üzere müzelere götürülmelidir.
- Etkinlikler uygulanmadan önce gerekli atölye şartları oluşturulmalı, güvenlik koşulları sağlanmalıdır.
- Üç Boyutlu Sanat Atölye Dersi Öğretim Programı konu anlatımında ünlü heykeltıraşlardan ilgi çekici bilgi ve örnek görsellere yer verilmelidir.

- Üç Boyutlu Sanat Atölye Dersi Öğretim Programı'nda kazanımlar gerçekleştirilirken öğrencilerin ilgileri, ihtiyaçları, çevre özellikleri, maddi manevi ihtiyaçları, hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınmalıdır.
- Öğrencilere verilen ödev proje kapsamındaki çalışmalar, öğrencilerin yeni bakış açıları kazanmalarını sağlayacak ve sanatsal gelişimlerini destekleyecek nitelikte olmalıdır.
- Üç Boyutlu Sanat Atölye Dersi Öğretim Programı ile kazandırılması hedeflenen becerilerde, evrensel yöntem ve tekniklerin tanıtılması önemlidir.
- Üç Boyutlu Sanat Atölye Dersi Öğretim Programı uygulanırken öğrencilerin bilgi ve iletişim teknolojilerini doğru ve etkin kullanmalarını sağlayacak etkinlik ve çalışmalara yer verilmelidir.
- Öğrencilerin üç boyutlu sanatsal etkinlikler yoluyla kendi bilgi ve becerilerindeki eksiklikleri fark etmeleri ve doğru yönlendirmelerle bireysel hedefler belirlemeleri sağlanmalıdır.
- Programda yer alan konu, kazanım ve etkinliklere bağlı kalmak koşuluyla takviye edici ödev ve projeler verilebilir.
- Üç boyutlu sanat atölye çalışmalarında her ünite ve konunun bir sonraki ünite ve konuya temel teşkil edecek şekilde eş güdümlü olarak esnek planlama ile yapılmasına dikkat edilmelidir.
- Üç boyutlu sanat atölye çalışmalarında öğrencilerin teknik ve fiziki becerileri göz önünde bulundurulmalı, teknik ve fiziksel becerilerinin çok altında ve/veya çok üstünde görevler verilmemelidir.
- Öğretmen; öğrencileri millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerler bakımından besleyici; öğrencilere demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır.

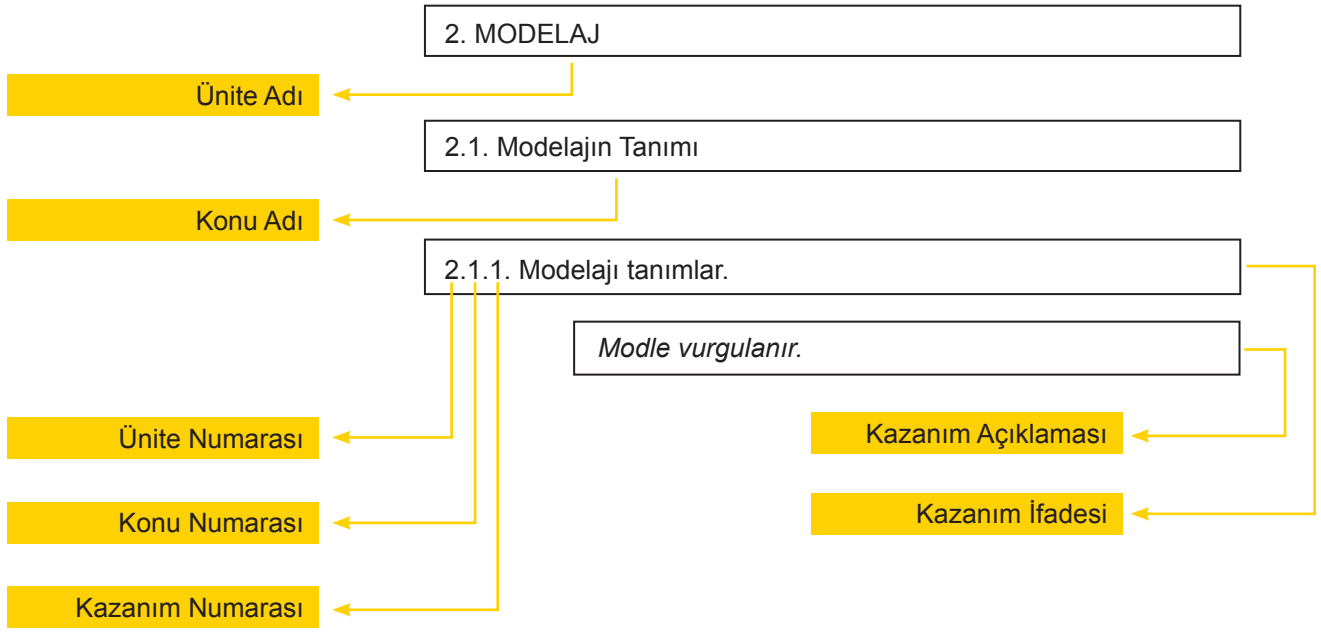
2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU

ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
ÜÇ BOYUTLU SANATA GİRİŞ	4	8	6
MODELAJ	6	8	6
BÜST	6	20	14
HEYKEL UYGULAMALARI	8	26	18
RÖLYEF SANATI	21	46	32
SERAMİK SANATI	9	34	24
TOPLAM	54	144	100

3. ÜÇ BOYUTLU SANAT ATÖLYE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI

Programda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. Programda altı ünite bulunmaktadır. Kazanımlar; ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir. Kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

Şekil 1. Kazanımların Yapısı

3.2. ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

1. ÜÇ BOYUTLU SANATA GİRİŞ

1.1. Üç Boyutlu Sanatın Tanımı

- 1.1.1. Üç boyutlu sanatı açıklar.
- 1.1.2. Sanatın sınıflandırılmasında üç boyutlu sanatın yerini açıklar.
İki boyutlu ve üç boyutlu sanat arasındaki fark vurgulanır.
- 1.1.3. Üç boyutlu sanatta kompozisyonun öge ve ilkelerini açıklar.
İki boyutlu ve üç boyutlu eserlerde kompozisyon öge ve ilkelerinin kullanımı karşılaştırılır.
- 1.1.4. Üç boyutlu biçimlendirme yöntem ve tekniklerini açıklar.

2. MODELAJ

2.1. Modelajın Tanımı

- 2.1.1. Modelajı tanımlar.
Modle vurgulanır.
- 2.1.2. Modle ve modelajı ayırt eder.

2.2. Modelaj Uygulamaları

- 2.2.1. Modelaj tekniğinde kullanılan malzeme çeşitlerini açıklar.
Üç boyutlu biçimlendirmede kullanılan kil, plastilin ve bal mumu malzemeleri vurgulanır.
- 2.2.2. Modelaj tekniğiyle biçimlendirmede kullanılan araç gereçleri listeler.
- 2.2.3. Doğal form ile plastik formu ayırt eder.
- 2.2.4. Modelaj tekniğiyle form uygulamaları yapar.

3. BÜST

3.1. Büst Yapımı

- 3.1.1. Büstü tanımlar.
- 3.1.2. Başın anatomik özelliklerini açıklar.
 - a) *Başın anatomik yapısı vurgulanır.*
 - b) *Başı oluşturmada parça bütün arasındaki ilişkinin önemi vurgulanır.*
 - c) *Büst üzerinde oran-orantıya göre ölçü alma anlatılır.*
- 3.1.3. Büst çalışması için modelleme iskeleti yapar.
- 3.1.4. Büst çalışması yapar.
Baş anatomisindeki fiziki ve kişisel özelliklere dikkat edilmesi istenir.

3.2. Büste Kalıp Alma Yöntem ve Teknikleri

- 3.2.1. Büste kalıp alma yöntem ve tekniklerini açıklar.

3.3. Pozitif Döküm Tekniği

- 3.3.1. Büste pozitif döküm tekniğini açıklar.

4. HEYKEL UYGULAMALARI

4.1. Figüratif Heykel Çalışmaları

- 4.1.1. İnsan anatomisini açıklar.
 - a) Kadın-erkek anatomisine vurgu yapılır.
 - b) İnsan figüründe oran-orantı vurgulanır.
- 4.1.2. Heykel çalışması için figürün formunu belirler.

Farklı bakış açılarıyla figür duruş ve detayları çizilir.
- 4.1.3. Yapacağı heykelin iskeletini hazırlar.
- 4.1.4. Modelasyon yöntemiyle heykel çalışması yapar.
- 4.1.5. Tamamladığı modelajın negatif kalıbını alır.
- 4.1.6. Pozitif döküm yapar.
- 4.1.7. Rötüş, temizlik, boyama ve patine işlemlerini yapar.
- 4.1.8. Atatürk heykeli çalışan sanatçıları açıklar.

5. RÖLYEF SANATI

5.1. Rölyefin Tanımı ve Çeşitleri

- 5.1.1. Rölyefi tanımlar.
- 5.1.2. Rölyef ve heykel arasındaki farkı ayırt eder.
- 5.1.3. Rölyef çeşitlerini açıklar.

Alçak ve yüksek kabartma arasındaki fark vurgulanır.
- 5.1.4. Farklı malzemelerle yapılan rölyef çalışmalarını ayırt eder.

Taş, ahşap, bakır, kil ile yapılan rölyef çalışmalarından örnekler gösterilir.
- 5.1.5. Işık ve gölgenin yüzey üzerindeki etkisini ayırt eder.

5.2. Rölyefte Kullanılan Araç Gereçler ve Biçimlendirme Teknikleri

- 5.2.1. Rölyefte uygulama ve malzeme türüne göre kullanılan araç gereçleri açıklar.
- 5.2.2. Yatay ve dikey yüzeylerde rölyef altlığı hazırlama teknik ve yöntemlerini ayırt eder.
- 5.2.3. Rölyef çalışmaları yapar.

Ahşap plakalar, gaz beton bloklar ve alçı plaka malzemelerinden biri seçilerek yontu tekniğiyle rölyef çalışmaları yapılır.

5.3. Rölyefte Kompozisyon

- 5.3.1. Rölyef çalışmalarında kompozisyon öge ve ilkelerini kullanır.
- 5.3.2. Rölyef-mekân ilişkisini açıklar.
 - a) İç ve dış mekân rölyef örnekleri üzerinde durularak form-mekân uyumu anlatılır.
 - b) İç ve dış mekân rölyeflerinde ışığın rölyefler üzerindeki etkisi vurgulanır.

5.4. Rölyefte Somut Form Uygulamaları

- 5.4.1. Nesneden hareketle rölyef çalışmaları yapar.
 - a) Rölyef çalışmaları için nesne çizimleri yapılır.
 - b) Modelaj tekniğinin ekleme, kazıma, oyma yöntemleri kullanılarak nesne çalışmaları yapılır.

5.4.2. Figürden hareketle rölyef çalışmaları yapar.

a) Rölyef çalışmaları için figür çizimleri yapılır.

b) Modelaj tekniğinin ekleme, kazıma, oyma yöntemleri kullanılarak figür çalışmaları yapılır.

5.5. Rölyefte Soyutlama Yöntemleri

5.5.1. Rölyefte biçim bozma ve sadeleştirme yöntemlerini açıklar.

5.5.2. Biçim bozma ve sadeleştirme yöntemleriyle rölyef çalışmaları yapar.

Modelaj tekniği kullanılarak nesne ve figür çalışmaları yapılır.

5.6. Rölyefte Soyut Form Uygulamaları

5.6.1. Soyut formlardan oluşan rölyef çalışmaları yapar.

a) Soyut kompozisyonlardan desen etütleri yapılır.

b) Modelaj tekniği kullanılarak çalışmalar yapılır.

5.7. Rölyefte Negatif Kalıp Alma ve Dökümde Kullanılan Araç Gereçler

5.7.1. Kalıp almada kullanılacak araç gereçleri açıklar.

Alçı çeşitleri vurgulanır.

5.7.2. Rölyefte alçıyla kalıp alma işlem basamaklarını açıklar.

5.7.3. Tek ve çok parçalı kalıp alma tekniklerini açıklar.

Alçak rölyef kalıplama tekniğinin yöntem olarak daha kolay olduğu vurgulanır.

5.7.4. Negatif kalıp alma tekniğinde işlem basamaklarını uygular.

Kalıp alma işleminde iş güvenliği için koruyucu ekipmanların kullanılması gerekliliği anlatılır.

5.8. Rölyefte Pozitif Döküm Tekniği

5.8.1. Pozitif döküm tekniğini uygular.

a) Negatif kalıp döküm tekniğinde uygulanan işlem basamaklarının pozitif döküm esnasında da geçerli olduğu anlatılır.

b) Negatif kalıbın içine kalıp ayırıcı sürülmesi gerekliliği vurgulanır.

5.8.2. Boyama ve patine tekniklerini uygular.

Boyama ve patinede farklı boya türleri kullanabileceği vurgulanır.

6. SERAMİK SANATI

6.1. Seramiğin Tanımı

6.1.1. Seramiği tanımlar.

6.1.2. Seramik yapımında kullanılan araç gereçleri açıklar.

Seramik yapımında kullanılan kil çeşitleri vurgulanır.

6.2. Seramik Şekillendirme Yöntem ve Teknikleri

6.2.1. Seramik yapımında kullanılan kil yoğurma tekniklerini açıklar.

6.2.2. Seramik yapımında kullanılan şekillendirme yöntemlerini açıklar.

6.2.3. Seramik uygulaması yapar.

6.3. Seramikte Pişirim ve Uygulamaları

6.3.1. Şekillendirilen seramik çalışmasının kurutma işlemlerini yapar.

6.3.2. Çalışılan kilin türüne uygun bisküvi pişirimi yapar.

a) Seramik çalışmalarının fırına yerleştirilme kurallarına dikkat edilir.

b) Pişirim işlemi tamamlanan çalışmalar zarar görmeden fırından çıkarılır.

6.4. Seramikte Sırlama ve Uygulamaları

6.4.1. Seramik çalışmalarında sırlama yöntemlerini uygular.

6.4.2. Sır pişirimini uygular.

Çalışılan kilin türüne ve sır renklerine uygun sır pişirimi yapılması gerekliliği vurgulanır.